

Vállalkozásfejlesztés

Önkormányzati kezdeményezéssel

Gyakran éri manapság az a vád a helyhatóságokat, hogy csak elvben vállalkozásbarátok. Ezt cáfolandó a megyei és a városi önkormányzat nemrég határozott lépést tett a vállalkozások támogatására – hét másik taggal létrehozták a Prospero Vállalkozásfejlesztő Alapítványt.

Tevékenységi körét a következőkben jelölték meg: pénzügyi források felkutatása hazai és külföldi pályázatokkal, a vállalkozók lehetőségeinek bővítése nemzetközi kapcsolatok kiépítésével, egy-egy megbízható információs hálózat kialakítása a régióban, új munkahelyek teremtése, át- és továbbképzés, tanácsadás. Mindezek gyakorlati megvalósítására tervbe vették egy regionális Vállalkozói Központ létrehozását is. Az ehhez szükséges összeg egy részét az alapítvány adja, de pályázatot nyújtottak be PHARE-támogatás elnyerésére is (ilyen segítséggel egyébként már hat iroda működik az országban). A szellemi tőke egy része is külföldről érkezik, onnan, ahol a vállalkozásnak nagy hagyománya van. Nemrég a New-York-i egyetemről magánvállalkozási szakemberek látogattak Szegedre és megállapodtak az önkormányzattal, hogy 1992 februárjától menedzserképző szemináriumokat indítanak.

Tühegyi József alpolgármester, az alapítvány kuratóriumi tagja a kezdeményezés kapcsán annak regionális jellegét hangsúlyozta, hiszen a gazdasági kapcsolatok és érdekek nem állnak meg a megye- és országhatároknál. Az alpolgármester szerint a vállalkozásfejlesztési alapítvánnyal és központtal a régió és a vállalkozók egyaránt jól járnak, mert a prosperáló vállalkozásokból, a kiterjedt gazdasági kapcsolatokból nemcsak pénzügyi haszná származik a városoknak és a megyének, hanem az ismertséggel, jó hírnévvel járó előnyök is. Ugyanakkor az önkormányzatokhoz, az alapítványban részt vevő cégekhez, intézményekhez látogatók információit, üzleti szándékait továbbítani tudják a vállalkozókhöz.

Az alapítvány létrehozói természetesen várják további tagok és támogatók csatlakozását.

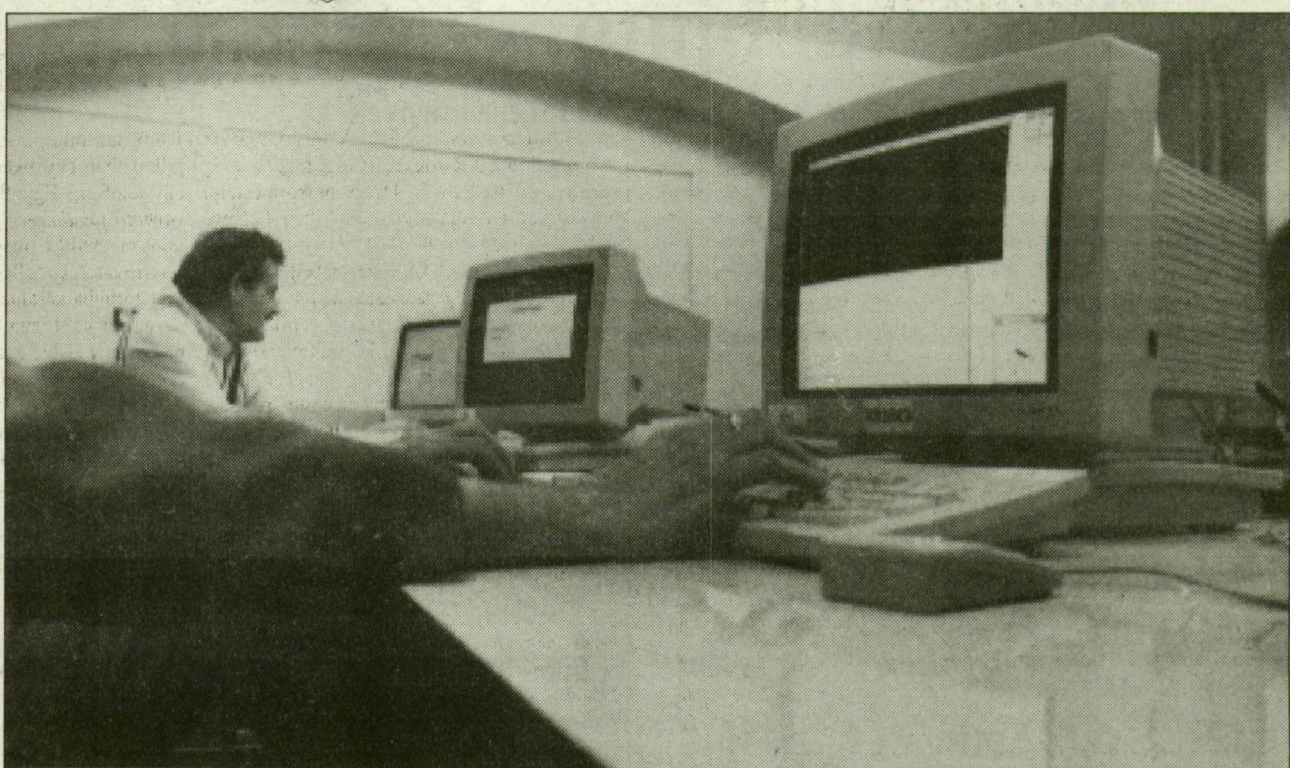
K. G.

Szeged lesz az egyik központ

Világbanki segítség – a munkanélküliség ellen

Magyarországon év végére a munkanélküliek száma megközelítheti a 350 ezret, Lengyelországban már most 1 millió 300 ezer munkanélkülit tartanak nyilván, s a gazdasági átalakulás hasonló tendenciát jelez a többi volt szocialista országban is.

Rolek Ferenc, a Munkaügyi Minisztérium államtitkára elmondta, hogy világbanki támogatással három új program indul a nyáron. Az első a munkaerőpiaci szolgáltatások fejlesztését, bővítését segíti, a második projekt alapján létrehozzák a korszerű felnőtt továbbképzés és átképzés rendszerét, hálózatát. Ehhez nyolc regionális központot alapítanak, ezek helyét pályázatok alapján jelölik ki. Az már eldőlt, hogy az első három Szegeden, Debrecenben és Székesfehérváron hozták létre. A harmadik programcsomag szerint kialakítják a szakközépiskolai képzés új modelljét, amely az eddigénél jobban konvertálható tudású szakembereket nevel az öt éves oktatás során.

Kinőjük a személyi számítógépeket?

– Hogyan jött létre a francia kapcsolat? – kérdeztem Horváth Gyulát, a JATE Informatikai Tanszékcsoportjának oktatóját és Maróti Györgyöt, a Zenon Kft. ügyvezetőjét.

– A JATE már 1988-ban kidolgozott egy oktatáskorszerűsítési programot, amelyhez persze hiányoztak a technikai és az anyagi feltételek. De évek óta kapcsolatban állunk a Bordeaux-i egyetemmel, és ottani kollegáink azzal a javaslattal fordultak hozzánk, hogy közösen pályázzunk TEMPUS-támogatásért: 50 ezer dollárt kaptunk számítógépparkunk bővítésére. Michael Bauderon, a Tempus francia kontraktora ajánlotta, hogy a francia Telmat Informatique-tól vásároljunk gépet. Tanácsát meg is fogadtuk mert a Telmat termékeinek ára elfogadható, ugyanakkor – lévén Unix rendszerűek – a csúcstechnológiát képviselik. Így került egy TR 5000-es modell a JATE-ra.

– A Zenon pedig úgy került a képbe – veszi át a szót Maróti György –, hogy régi egyetemi ismeretségeink révén értesültünk a francia kapcsolatról. Cégünk 1989-ben magyar és svájci magánszemélyek részvételével alakult szoftverfejlesztésre. A számítógéppiac változása azonban profilváltásra ösztönözött, és PC hardver forgalmazásba fogtunk elsősorban

A számítástechnikai szakemberek mondogatják már egy ideje, hogy a PC-k csillaga leáldozófélben van, mert az informatikai világ lassan kinővi a személyi számítógépeket. A jövőt az Unix rendszer jelenti, melynek egy modellje nemrég került a JATE-ra. Ugyanakkor a szegedi Zenon Kft. disztribútori szerződést kötött egy Unix termékeket gyártó francia céggel. Szeged így jelenleg a csúcstechnológiát nyújthatja mind az oktatásban, mind a forgalmazásban.

– Amikor a Unix-rendszerrel beszélnek, a szakemberek csúcstechnológiát emlegetnek. Milyen előnyei vannak ezeknek a gépeknek a PC-kkel szemben?

– A Unix előnye elsősorban az, hogy nyílt rendszer, vagyis a különböző gyártók által előállított, eltérő paraméterekkel rendelkező gépekből egységes rendszert lehet kiépíteni. Így az eszközök kihasználtsága jobb, a feladatmegoldás pedig osztott módon történhet a rendszerbe kapcsolt gépekkel. Ezt az úgynevezett 88 Open Konzorcium létrehozta teszi lehetővé, amely a világ vezető Unix gyártóit (természetesen a Telmatot is) tömöríti. Tagjai megegyeztek abban, hogy mind a hardver, mind a szoftvergyártásnál közösen elfogadott szabványokat alkalmaznak. De a Unix berendezések egyéb paramétereik tekintetében is felülmúlják a PC-eket, gyorsabban dolgoznak, nagyobb kapacitásúak. Mivel a Unix egységes rendszert alkot, Szegedről akár a Minnesotai egyetem központi gépén is lefuttatunk egy programot, amelynek eredményei azután például a párizsi Sorbonne gépén jelenhetnek meg.

KECZER GABRIELLA

A franciák első bástyája

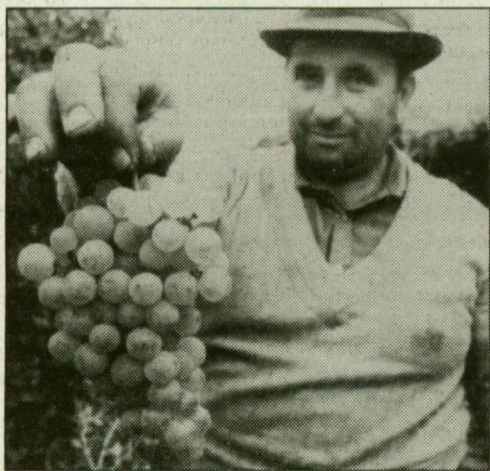
A Telmat Informatique 1982-ben alakult meg Soultz-i székhellyel. 1983 óta foglalkoznak Unix rendszerű számítógépek gyártásával. Azóta szinte együtt fejlődnek a Unix-világgal, termékskálájukon ezért a régebbi típusoktól a legmodernebb modellekig minden megtalálható. A legnagyobb fejlődést a félvezetők terén érték el, chip-jeikbe milliós nagyságrendben, három dimenzióban integrálnak áramköröket, dimenzióként több felületre. 1985 óta párhuzamos processzorokkal is foglalkoznak. Az ún. transputerek jelentősége abban áll, hogy korlátlan számban összeilleszthetők, így a program végrehajtási feladatait szétszétlik egymás között és egyszerre, egymással párhuzamosan hajtják végre a különböző részfeladatokat. Ezzel a műveleti idő akár századrésznyire is csökkenthető. Piacpolitikáját tekintve a cég időszerűnek tartja a Kelet-Európa felé történő nyitást, ennek első bástyája lett Szeged.

távol-keleti partnerekkel. Tevékenységünkben egyre hangsúlyosabbá vált a kereskedelem, és tudtuk, hogy a telepítés miatt a Telmat-nak is előnyös, ha Szegeden forgalmazóra talál. Jelentkezünk és megfeleltünk, így hamarosan szerződést kötöttünk,

mely szerint a Zenon a Telmat-termékek kizárólagos helyi forgalmazója lett. Mivel a disztribútor az általa forgalmazott cikkeket gyári áron adja a végfelhasználóknak, termékeink jóval olcsóbbak, mint a közönséges forgalmazóké.

Kincstári borralaló

A napokban kormányhatározat született a szőlő-bor vertikumban szükséges intézkedésekre. A legsürgősebbekre a Földművelésügyi Minisztérium közzétette azokat a feltételeket, melyek teljesítése esetén a magántermelők intervenciók támogatásban részesülhetnek a bérfeldolgozás költségeinek enyhítésére. A jogosultak köre az egyéni termelők, haszonbérletre, részesművelők, szakcsoporthoz tartozók, szövetkezeti háztáji illetve illetményföldön szőlőt termelők terjed ki, amennyiben szerződés szerint 1 tonnánál nagyobb mennyiségű bogyót dolgoztatnak fel. A támogatás mértéke fehérbor szőlőre kilónként legfeljebb 1 forint 40 fillér, kékszőlőre 1,90. Pénz csak azokra a tételekre jár, melyek csokortartalma 1,1 magyar mustfokot meghalad.

A borértékesítés zavarai miatt az idei szőlőre csak elvétve akad vevő. A termelő – ha nincs prése, hordója – kénytelen „albérletet” keresni a portékájának. A korábban felvásárló, feldolgozó cégek pénz hiányában csak bérfeldolgozásra vállalkoznak. Így például a Dél-Alföldi Pincegazdaság a fehér szőlő kilóját 1,20-ért, a kéket 1 forint 90 fillérért dolgozza fel, s napi 1 fillér a literenkénti tárolási díj. A termelő számára ez nemvárt költség, érthető, ha segítséget, „borralalót” vár terhei enyhítésére.

Területi szüreti biztos igazolásával 1 fok engedmény tehető növényegészségügyi károsodás, szürkepenész indokál.

A must, azt követően a bor tulajdonosa a termelő, így a támogatás és a tényleges költség közötti esetleges különbözetet neki kell kifizetnie.

Támogatási igénylő lap a feldolgozóknál kérhető, melyet a jogosultnak kell kitölteni. Ezeket a lapokat a szállítás befejezése után a feldolgozó igazolja, s november 10-ig továbbítja az ügyintézését végző szervezetnek. Ezután várható az összeg átutalása. A borralaló természetrajzával ellentétben, ezt nem zsebbe csúsztatják, sőt nem is tenyérbe. A feldolgozó kapja meg, elszámolja, és ennyivel kevesebbet kér a szolgáltatásaiért.

E célra 800 millió forintot szán a kormány, melyből fél milliárdot az Agrárintervenciók Alap áll, a különbözet előteremtése parlamenti döntést igényel.

T. SZ. I.

Tengerentúli recept

Érdekes eszmecserére került sor a napokban az Élelmiszeripari Főiskolán.

Doster D. Howard, az amerikai Purdue Egyetem mezőgazdasági tanszékének docense az agrárszféra helyi képviselőivel találkozott, hogy megismerkedjen a magyar mezőgazdaság helyzetével. A magyar üzletemberek pedig azt szerették volna megtudni, hogyan törhetnének be az amerikai piacra.

Howard professzor, aki maga is vállalkozó, a következő jól bevált receptet ajánlotta: *azt kell termelni, aminek van piaca, mégpedig olcsón és jól.* Magyar beszélgetőtársai igyekeztek megmagyarázni, miért nehéz ezt megvalósítani ma Magyarországon. Mondták, gazdasági és termékszerkezet-váltásra lenne szükség, az átállás pénzügyi feltételeit viszont az eladósodott magyar állam nem képes biztosítani. A régi intézményrendszer már, az új még nem funkcionál, az agrárérdekek érvényesítéséhez hiányoznak a keretek. *Hogyan lehet olcsón jól termelni úgy, hogy mindennek, amit vásárolunk emelkedik, mindennek, amit eladunk csökken a piaci ára?* Bár Amerikával ellentétben a földet itt nem terheli adósság, a termelés finanszírozása a legtöbb helyen csakis kölcsönökből oldható meg, így a szövetkezetek adósságállománya néha még az eszközkészlet értékét is meghaladja.

Doster D. Howard erre mindössze annyit tudott mondani: *márpedig olcsón jól kell termelni.* A világgpiacon – és így Amerikában is – csak az lehet versenyképes, aki olyasmivel kopogtat, amit más csak drágábban vagy rosszabb minőségben tud előállítani.

Specialitásokat kell kitalálni, és ebből a szempontból rendkívül nagy szerepe van a marketingnek, a menedzserképzésnek, az esettanulmányoknak. Ki kell használni, hogy Magyarországon jó termőföld és kiváló szakemberek vannak.

Mindig jól kell dolgozni, különösen ínséges időkben, amikor a megfelelő teljesítmény az életben maradás feltétele – foglalta össze saját üzleti tevékenységének és hazája gazdaságtörténetének tapasztalatait Howard professzor.

A konzultáció tehát nem volt haszontalan. Nem kaptunk ugyan gyógyír-javallatot a magyar mezőgazdaság bajainak orvoslására, de meggyőződhetünk arról, hogy *recept a tengerentúlon is csak egy van: jól, olcsón.* A feltételeket pedig kinek-kinek magának kell megteremtenie. Például az ilyen eszmecseréken kialakuló üzleti kapcsolatokkal, vagy vegyesvállalkozásokkal, amelyekre egyébként Howard úr is hozott ajánlatokat. Mivel ő is kereskedni jött.

K. G.